

Cer sa svojim geografskim položajem i putnom infrastrukturom koja ga povezuje sa Beogradom (110 km), Međunarodnim aerodromom „Nikola Tesla“ (95 km), Novim Sadom (100 km), Šapcem (35 km), Loznicom (35 km) predstavlja idelno mesto za odmor koje je daleko, a opet blizu gradskih centara.

Planina Cer dominira severozapadnom Srbijom, nadmorska visina Cera (687 mnv) odgovara svim kategorijama turista, izletnika i posetilaca. Blagotvorno dejstvo na ljudski organizam dalo je svoje rezultate kod osoba koje imaju problema sa dijabetesom, astmom, hipertenzijom. (Prim. dr Marko Marković)

Jedna je od najlepših planina u Srbiji sa očuvanim eko sistemom, bogatom ornitofaunom, predeonim celinama izuzetne lepote, vidikovcima koji plene svojom lepotom. Interesantnim narodnim običajima i tradicijom koji su karakteristični za ovo područje. Mitovima i legendama u kojima se prepliću prošlost i sadašnjost i bogatom istorijom, predstavlja pravo mesto za odmor, za sve ljubitelje planina i prirode. Zahvaljujući tome što je Cer u postupku dobijanja statusa Zaštićenog područja ‘Predeo izuzetnih odlika I kategorije’, raskošno bogatstvo prirodnih i kulturnih vrednosti zapadne 'kapije' Srbije stoji vam na raspolaganju u svojoj lepoti.

Bogatstvo ornitofaune Cera koju čine orao mišar, orao belorepan, šumska ševa, seoski detlić, rusi svračak, šumska šljuka i još brojne vrste i porodice ptica uvrstile su Cer na IBA listu, što predstavlja posebnu atrakciju za ljubitelje posmatranja ptica. Od divljači na Ceru su zastupljeni: lisica, divlja svinja, zec, srna.

Brojne šumske staze koje prolaze kroz šumska područja (najzastupljenije su šume hrasta, bukve, graba, divlje trešnje), predstavljaju pravi izazov rekreativnim planinarima i svim ljubiteljima šetnje u prirodi, koji žele svoj odmor kvalitetno da provedu. Aktivni odmor u prirodi možete provesti šetajući se stazama, čija ukupna dužina na Ceru iznosi 80 km, vozeći bicikl po markiranim biciklističkim stazama ili upoznajući narodne običaje lokalnog stanovništva u nekom od seosko-turističkih domaćinstava na području Cera (Vila Albedo u selu Varna, Etno selu Topalović u Lipolistu i Duhovno-nacionalni centar „Romanovi“ u Joševi). Brojne lekovite biljke (ima ih preko 600 vrsta) možete brati u najlepšoj vilinskoj bašti na Ceru.

Na prostoru Cera još u periodu praistorije postojala su naselja, on je zajedno sa Bukuljom bio najveće nalazište kalaja u istočnoj Evropi. Posetom selu Desić i arheološkom lokalitetu ‘Šančine’ upoznaćete se sa praistorijskom kulturom iz doba eneolita. U toku vladavine Rimske imperije na ovim prostorima počinje eksploatacije rude olova, cinka i bakra. Iz tih razloga Rimljani na Ceru podižu i svoja vojna utvrđenja i osmotračnice (Trojanov grad III v.n.e., Kosanin grad IV v.n.e., Vidojevica IV v.n.e.) da bi čuvali rudnike i rudarska naselja. Vizantija je takođe uvidela važan strateški položaj Cera na kojem je podigla svoje utvrđenje Konjušu u VI

v.n.e., da bi sa njega kontrolisala Savsku dolinu i Srem.

U toku vladavine Nemanjića na Ceru se grade i prvi manastiri, manastir Radovašnica (XIII vek) i manastir Petkovica (XIII vek). Po legendi, iz Pocerskog sela Miloševac je i čuveni srpski junak Miloš Obilić koji je pred svoj odlazak u Kosovski boj počeo da gradi manastir Čokešinu (XV vek). Od sakralnih objekata iz novijeg perioda, preporučujemo da posetite Spomen crkvu cerskim junacima, posvećenu Sv. Jovanu Šangajskom, koja je završena 2014. godine, na stogodišnjicu Cerske bitke.

Cer je oduvek bio na raskrsnici raznih kultura i naroda, koji su prelazili preko njega, neki su i ostajali na njemu i u živopisnim predelima osnivali sela. Oni su svoj trag ostavili u narodnim običajima i tradiciji lokalnog stanovništva. U srednjem veku, preko Cera, je prolazio i karavanski put Dubrovačkih trgovaca. U Cerskim selima uvek su se radali junaci. Cer je uvek u svojoj istoriji stvarao, epske junake od ratnika koji su vodili bitke na njemu.

Legendarna Cerska bitka koja se vodila od 15/16. avgusta do 19. avgusta 1914. godine, na širokom prostoru planine Cer, ostala je zabeležena u srpskoj, evropskoj i svetskoj istoriji kao prva samostalna pobeda srpske vojske i prva pobeda saveznika u toku Prvog svetskog rata, koja je imala ozbiljne posledice za Austro - Ugarsku monarhiju. Na najvišem vrhu planine Cer na Šančinama, vodila se 19. avgusta 1914. godine, odlučujuća borba pod komandom majora Velimira Čekerevca. Veliki srpski vojvoda Stepa Stepanović u toku Cerske bitke, zajedno sa svojim srpskim ratnicima i cerskim junacima „održao je lekciju iz ratovanja“, tada velikoj vojnoj sili Austro-Ugarskoj. Na Ceru je junački pогinulo, ranjeno, nestalo 16.150 cerskih junaka i 23.000 austrougarskih vojnika. U sećanje na cerske junake i legendarnu Cersku bitku 1928. godine u selu Tekeriš, podignut je monumentalni Spomenik sa Spomen kosturnicom posvećen cerskim junacima. Spomenik je napravljen od cerskog granita, na vrhu spomenika je orao koji u kljunu drži lovorođ venac, simbol mira, moći i pobeđe. Reči na Spomeniku „Vaša dela su besmrtna“ opisuju zahvalnost i ponos srpskog naroda prema cerskim junacima i srpskim ratnicima.

Cer je spoj slavne istorije i predivne prirode, ponuda koju malo koja planina u svetu poseduje. U toku Vašeg izleta možete se sami šetati šumskim stazama uživajući u fascinantnim pogledima sa vidikovaca, upoznajući jedan novi i nesvakidašnji svet prirode. Ukoliko želite nešto više da saznote o Ceru, njegovim prirodnim vrednostima, bogatom kulturnom nasleđu i Cerskoj bici možete angažovati stručnog turističkog vodiča u privatnim turama ili se priključiti nekoj od šetnji koje se organizuju svakog vikenda. Kroz tematske eko-etno turističke ture Cer možete upoznati u dnevnim šetnjama, dužine 8 km i 15 km. Turističke ture su tematski vezane za prirodne vrednosti, običaje, tradiciju, verovanja, mitove, legende, slavnu prošlost i kulturno – istorijske spomenike koji povezuju više istorijskih epoha na prostoru Cera. Za one koji imaju avanturističkog duha i žele da dožive nešto novo preporučujemo Noćnu šetnju Cerom, dužine 8km, koja pruža nova iskustva i jedan potpuno drugaćiji pogled na svet prirode. Posebna atrakcija noćnih šetnji su šumske staze, zvuci prirode, veličanstvene noćne panorame Pocerine, Jadra, Mačve i Posavotamnave i još dosta toga što ćete sazнати i otkriti, ako nam se pridružите u nekoj od noćnih šetnji.

Jedno je sigurno, dolazak na Cer i upoznavanje sa njegovom bogatom istorijom, prirodnim vrednostima, tradicijom i običajima neće vas ostaviti ravnodušnim. Brojni vidikovci otkriće vam zašto Cer nazivaju i zapadnom ‘kapijom’ Srbije. Na Ceru se prepliću prošlost i sadašnjost, legenda i stvarnost ... Cer sa svojom raskošnom lepotom prirode, ponosno stoji, kao dragulj na kruni severozapadne Srbije. Po njegovim padinama, kao biseri, rasuta su sela Jadra, Pocerine i Mačve.

Planinski dragulj i istorijski gorostas među planinama uvek će Vas dočekati u raskošnoj lepoti prirode i na svoj poseban način kroz šum lišća i blagi povetarac reći će Vam „Dobro došli na planinu Cer!“

Autor teksta: Ana Pavlović, stručni turistički vodič za planinu Cer

